

نظریه زبانها و اتوماتا

نيمسال دوم ۱۴۰۰-۱۴۰۱

مدرس: دكتر شهرام خزائي

تمرین غیرتحویلی سری دو

پرسش ۱

برای هریک از زبانهای زیر عبارت منظم بنویسید.

- ($\{a,b\}$ رالفبای (الفبای که تعداد a در آنها فرد است. (الفبای که تعداد a
- $(\{a,b\}$ زبان رشته هایی که با b تمام شده و شامل aa نمی باشند (الفبای ۲۰ زبان رشته هایی که با
- ($\{a,b\}$ ها و تعداد a ها در آنها زوج است. (الفباي که تعداد a ما و تعداد b
- ($\{a,b,c\}$ و دست کم یک b دارند. (الفبای که دست کم یک a دارند. (الفبای ۴.
- ه. زبان رشته هایی که هر دو 0 مجاور پیش از هر دو 1 مجاور ظاهر شده است. برای مثال رشته ی زیر 1000010101011111110

عضوی از این زبان است. (الفبای $\{0,1\}$)

- $\{0,1\}$ زبان رشتههایی که شامل $\{0,1\}$ نیستند . (الفبای $\{0,1\}$)
- ۷. زبان رشتههایی که شامل دستِ کم دو 0 هستند ولی شامل هیچ دو 0 مجاوری نیستند . (الفبایِ $\{0,1\}$)
- (0,1) دربان رشته هایی که اندازه ی آن ها بیش از (0,1) بوده و همواره سومین سمبول در آن ها (0,1) است.
 - ۹. زبان رشتههایی که تعداد 0 ها در آنها ضریبی از 3 میباشد. (الفبای $\{0,1\}$)
 - ۱۰. زبان رشتههایی که حرف اول و آخر در آنها یکی است. (الفبای $\{0,1\}$)
 - ۱۱. زبان رشته هایی که اندازهای فرد دارند. (الفبای $\{0,1\}$)
- ۱۲. زبان رشته هایی که با 0 شروع شده و اندازهای فرد دارند، یا با 1 شروع شده و اندازهای زوج دارند. (الفبای $\{0,1\}$
 - ($\{a,b\}$ زبان رشتههایی که با aa تمام نمی شوند . ۱۳
- ۱۴. زبان رشته هایی که هر کدام دستِ بالا از دو سمبول متمایز ساخته شده اند. برای مثال abbab و abcaba از دو سمبول متمایز ساخته شده اند و عضوی از این زبانند ولی به روشنی abccba عضوی از این زبان نیست. (الفبای $\{a,b,c\}$

پرسش ۲

برای هریک از زبانهای زیر عبارت منظم بنویسید.

$$L_1 = \{a^{2n}b^{2m+1} : n \ge 1, m \ge 0\}$$

$$L_2 = \{a^nb^m : n \ge 3, m \text{ is even}\}$$

$$L_3 = \{a^nb^m : (n+m) \text{ is even}\}$$

$$L_4 = \overline{L_2}$$

پرسش ۲

عبارتها منظم زیر چه زبانهایی را توصیف میکنند؟

$$(\emptyset^*)^*$$
 . \

$$a\emptyset$$
 .Y

پرسش ۴

برای هر یک از زبانهای زیر دو رشته مثال بزنید که عضوی از آنند و دو رشته مثال بزنید که عضوی از آن **نیستند** .

$$a(ba)^*b$$
 .

$$a^* + b^*$$
 . Y

$$\Sigma^*a\Sigma^*b\Sigma^*a\Sigma^*$$
 . Υ

$$(\epsilon + a)b$$
 . \mathbf{f}

$$(a+ba+bb)\Sigma^*$$
 .

$$(0*0)(0+1)(0*0)$$
 .9

$$0*10*10*10*$$
 .V

$$0*(100*)*1*$$
 .A

$$(0+10)*1(1+10)*$$
 .9

$$\Sigma\Sigma0\Sigma^*$$
 .) •

$$(0+(10)^*)^*1^*$$
 .

$$(\epsilon + \Sigma)(\epsilon + \Sigma)(\epsilon + \Sigma)(\epsilon + \Sigma)(\epsilon + \Sigma)$$
 . 17

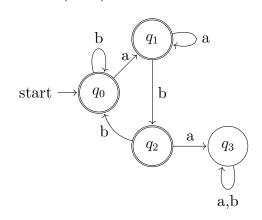
$$\Sigma^*0\Sigma^* + 1111\Sigma^* + 1 + \epsilon$$
 . It

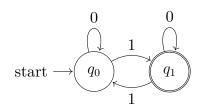
$$(1\Sigma)^*(1+\epsilon)$$
 . If

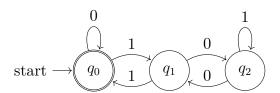
$$0*(100 + 010 + 001)0*$$
 .\Δ

پرسش ۵

برای DFA متناظر هر یک از گرافهای انتقال زیر به صورت قدم به قدم عبارت منظم معادل را به دست بیاورید.

پرسش ۶

برای زبان دلخواه L روی الفبای Σ و رشته ی $x\in\Sigma^*$ بگذاریم put(L,x) مجموعه ی همه ی رشته های w باشد، به شکلی که w از درج x در رشته ی $w'\in L$ در یک موقعیت دلخواه به دست آمده باشد. به طور دقیق تر تعریف می کنیم:

$$put(L, x) = \{\alpha x \beta : \alpha \beta \in L\}$$

برای مثال اگر

 $L = \{22873\}$ x = Automata

آنگاه داریم

 $put(L,x) = \{ Automata22873, 2Automata2873, 22Automata873, 228Automata73, 2287Automata3, 22873Automata \}$

حال فرض کنیم، L یک زبان منظم است. با این فرض به سوالات زیر پاسخ مناسب دهید.

- . برای حالتهای پایه ی $t=\epsilon$ و $r=\epsilon$ و $r=\epsilon$ و برای حالتهای پایه یt=0 را بنویسید.
- فرض کنید $r=r_1+r_2$ و r'_1 و r'_2 به ترتیب عبارت منظم $put(L(r_1),x)$ و عبارت منظم r'_2 باشند. حال به کمک r'_1 و r'_2 عبارت منظم r'_2 منظم r'_2 عبارت منظم r'_2 عبارت منظم r'_2 منظم r'_2 عبارت منظم r'_2 عبارت منظم r'_2 منظم r'_2
- فرض کنید $r=r_1r_2$ و r'_1 و r'_2 به ترتیب عبارت منظم $put(L(r_1),x)$ و عبارت منظم r'_2 و r'_1 و r'_2 باشند. حال به کمک r'_2 عبارت منظم r'_2 عبارت منظم r'_2 عبارت منظم r'_2 عبارت منظم r'_2
- put(L(r),x) منظم $r=r_1^*$ عبارت منظم $put(L(r_1),x)$ باشد. حال به کمک $r=r_1^*$ عبارت منظم و را بنویسید.